

SOCIALTJÄNSTRAPPORT 2022

9. FUNKTIONSNEDSÄTTNING

För fjortonde året i rad har socialtjänstrapporten tagits fram av socialnämnden. Det är en stadsövergripande rapport som syftar till att beskriva tillståndet inom Stockholms stads socialtjänst och hur den utvecklas över tid. Rapporten är ett verktyg i arbetet för likställighet inom stadens socialtjänst, för såväl politiker som verksamheterna att ta del av, besluta och planera utifrån.

Socialnämnden har samlat in och sammanställt statistikuppgifter och annan relevant information för följande verksamhetsområden: ekonomiskt bistånd, barn och unga, familjerätten, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, missbruk och beroende, hemlöshet, socialpsykiatri och funktionsnedsättning.

Innehåll

Funktionsnedsättning	3
Målgruppsbeskrivning	3
Utredningar, insatser, biståndets omfattning och utformning	7
Insatser enligt LSS	7
Insatser enligt SoL	9
Insatser som kan ges antingen enligt SoL eller LSS inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning	13
Valfrihetsystem	15
Brukardelaktighet	18
Resultatindikatorer	18
Brukarundersökning för insatsen korttidshem	18
Brukarundersökning för insatserna daglig verksamhet samt bostad med särskild service för vuxna enligt LSS	18
Brukarundersökning för insatserna barnboende samt korttidstillsyn	19
Diskriminering	19

Funktionsnedsättning

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken, som har sin utgångspunkt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, är att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för målgruppen. *Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning* är ett övergripande styrdokument för stadens arbete. Programmet bygger på konventionen.

Stockholms stad ger individuellt stöd och service till barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning genom bistånd enligt *lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)* och bistånd enligt *socialtjänstlagen (SoL)*. Staden har även ett basansvar för personlig assistans till personer som av Försäkringskassan beviljats statlig assistansersättning enligt *51 kap. socialförsäkringsbalken (SFB)*.

LSS är en utpräglad rättighetslag som tillkom som ett komplement till socialtjänstlagen och annan lagstiftning. Det övergripande syftet med insatser enligt LSS är att främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Målet är att människor med stora och varaktiga funktionsnedsättningar ska kunna leva som andra och genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Enskilda ska ges största möjliga inflytande över hur insatserna ges.

Stöd enligt LSS ges till personer som omfattas av LSS personkrets 1, 2 eller 3 och som har behov av lagens insatser som inte är tillgodosedda på annat sätt. De tre personkretsarna enligt 1 § LSS är:

- personkrets 1: utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
- personkrets 2: betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom
- personkrets 3: andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Lagen omfattar tio insatser. Andra individuella behov prövas med stöd av SoL, även om personen omfattas av LSS.

Enligt SoL ska socialtjänsten verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Socialtjänsten ska även medverka till att den enskilde får en meningsfull sysselsättning och får bo på ett sätt som är anpassat efter dennes behov av särskilt stöd. SoL är en ramlag och genom bistånd enligt lagen ska den enskilde tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet har också en rehabiliterande komponent genom att de insatser som ges ska stärka den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv.

Målgruppsbeskrivning

Målgruppen omfattar barn, unga och vuxna personer med funktionsnedsättning som har insatser enligt LSS och/eller SoL. Insatser enligt LSS ges inom verksamhetsområdena funktionsnedsättning, socialpsykiatri och äldreomsorg. I detta kapitel redovisas alla LSS-insatser som ges i Stockholms stad oavsett ålder eller verksamhetsområde.

Insatser enligt SoL som redovisas i detta kapitel avser endast insatser för personer med funktionsnedsättning i åldern 0–64 år. Personer med psykisk funktionsnedsättning betraktas i staden som en egen målgrupp och insatser enligt SoL för den målgruppen redovisas i denna rapport i kapitel 8 som avser socialpsykiatri.

Siffrorna i kapitlet har, med något undantag, mät datumet 1 oktober 2022 med anledning av att Socialstyrelsen gör sin insamling och sammanställning av nationell LSS-statistik då. Så långt det är möjligt återanvänds Stockholms stads underlag till Socialstyrelsens LSS-statistik i denna rapport då dessa siffror har granskats på individnivå av varje stadsdelsnämnd. Om ett annat datum än den 1 oktober har använts eller om en annan källa använts än stadens verksamhetssystem *Sociala system*, anges detta för respektive tabell.

Antalet unika individer med insats enligt LSS var under 2022 totalt 4 688 personer (exklusive insatsen råd och stöd som regionen ansvarar för), vilket innebär en ökning med 41 personer från året innan. Antalet personer med bistånd enligt SoL var 2 615 personer, vilket innebär att det inte skett någon förändring sedan föregående år.

Antalet unika individer med insats enligt både LSS och SoL var totalt 692 personer under 2022, vilket innebär en ökning med fyra personer från året innan. En vanligt förekommande kombination av insatser enligt båda lagrummen är boendestöd enligt SoL och daglig verksamhet enligt LSS.

Antalet personer med beslut om assistansersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) från Försäkringskassan var totalt 1 052 personer i december 2022, vilket är en minskning med 18 personer jämfört med föregående år. Kommunen är kostnadsansvarig för de 20 första timmarna per vecka för varje enskild person som har beslut om assistansersättning.

Fördelningen mellan män och kvinnor samt totalt antal för respektive lagrum de senaste tre åren redovisas i kommande tabell.

4 688

personer erhöll insatser enligt LSS och 2 615 personer erhöll insatser enligt SoL. 692 personer erhöll insats enligt både LSS och SoL.

Tabell 9:1 Antal personer med insats enligt LSS, SoL respektive SFB per lagrum, samt fördelning mellan kvinnor och män, 2020–2022

Lagrum	2020			2021			2022		
	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt
LSS*	39	61	4606	38	62	4647	38	62	4688
SoL*	53	47	2537	53	47	2615	54	46	2615
Både LSS och SoL*	50	50	672	52	48	688	53	47	692
SFB**	43	57	1083	43	57	1070	44	56	1052

Källa: Sociala System.

*Avser nettovärdet, det vill säga unika individer med insats enligt endast LSS, endast SoL, eller både LSS och SoL.

**Källa Försäkringskassan, december 2022.

Av de personer som var aktuella inom de olika lagrummen var fördelningen mellan könen densamma som föregående år. Kvinnor erhöll insatser enligt LSS samt socialförsäkringsbalken (SFB) i mindre utsträckning än män. Vid insatser enligt SoL var skillnaden mellan könen mindre men något fler kvinnor än män erhöll insatser enligt SoL.

I Stockholms stad erhöll totalt 4 688 personer insatser enligt LSS och 2 615 personer insatser enligt SoL under 2022. Det var 692 personer som erhöll insats enligt både LSS och SoL. I kommande tabeller redovisas fördelningen av dessa ärenden utifrån respektive lagstiftning fördelat på kön och nämnd för 2022.

Tabell 9:2 Antal personer med insats enligt LSS och SoL per nämnd, samt fördelning mellan kvinnor och män, 2022

Stadsdelsnämnd	LSS*			SoL*			Både LSS och SoL*		
	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal totalt
Rinkeby-Kista	38	62	350	56	44	185	65	35	34
Spånga-Tensta	38	62	272	49	51	113	52	48	33
Hässelby-Vällingby	34	66	456	52	48	242	55	45	93
Bromma	38	62	294	66	34	152	58	42	77
Kungsholmen	40	60	202	66	34	131	34	66	38
Norrmalm	39	61	217	47	53	79	47	53	19
Östermalm	41	59	176	55	45	124	61	39	28
Södermalm	40	60	493	57	43	350	45	55	44
Enskede-Årsta-Vantör	40	60	540	49	51	268	56	44	94
Skarpnäck	35	65	279	50	50	214	52	48	54
Farsta	36	64	420	56	44	295	58	42	65
Hägersten-Älvsjö	39	61	629	53	47	272	54	46	63
Skärholmen	35	65	318	55	45	176	34	66	50
Socialnämnden	31	69	42	21	79	14	0	0	0
Totalt i staden	38	62	4688	54	46	2615	53	47	692

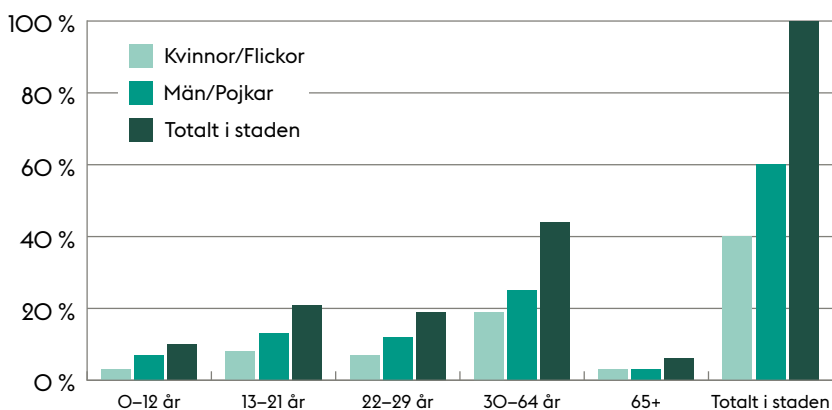
Källa: Sociala System.

*Avser nettovärdet, det vill säga individer med insats enligt endast LSS, SoL, eller både LSS och SoL.

Hägersten-Älvsjö var den stadsdelsnämnd som hade flest antal personer med beviljad insats och socialnämnden var den nämnd som hade minst antal personer med beviljad insats. Med socialnämnden avses här personer med insats beviljad via gruppen för bedömning och förmedling (avser främst bostad med särskild service enligt LSS) samt Enheten för hemlösa (insatser enligt SoL).

I följande två figurer redovisas andelen personer med beslut enligt LSS och SoL fördelat på åldersgrupp och kön.

Figur 9:1 Andel personer med insats enligt LSS, fördelat på åldersgrupp och kön, 2022

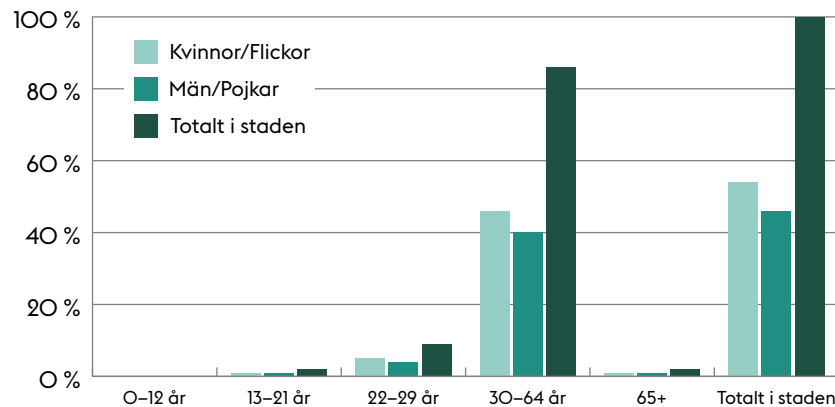
Källa: Sociala System.

En stor del av de som erhöLL insatser enligt LSS befann sig inom åldersspannet 30–64 år (44 procent) vilket motsvarar 2 366 personer. Inom denna åldersgrupp befann sig 18 procent inom åldersgruppen 30–39 år, 12 procent inom åldersgruppen 40–49 år och 14 procent inom åldersgruppen 50–64 år.

Andelen pojkar eller män som fick stöd enligt LSS var högre än andelen flickor eller kvinnor i alla åldersgrupper utom 65 år och äldre. En förklaring till könsskillnaderna kan vara skillnader i förekomst av olika diagnoser vilket Socialstyrelsen konstaterat i lägesrapport 2022 avseende insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning. Av lägesrapporten framgår att vissa diagnoser som är kopplade till personkrets 1 är vanligare bland män än kvinnor i totalbefolkningen, så som utvecklingsstörning och autism.¹

Figur 9:2 Andel personer med insats enligt SoL, fördelat på åldersgrupp och kön, 2022

Källa: Sociala System.

När det gäller insatser enligt SoL är fördelningen förhållandevis jämn mellan könen men en viss skillnad finns. Andelen kvinnor som fick stöd enligt SoL var högre i åldersgrupperna 22–29 år och 30–64 år. Skillnaden mellan könen var störst i åldersgruppen 30–64 år.

Insatser enligt SoL ges främst till vuxna personer med funktionsnedsättning. Inom åldersspannet 0–12 år var det endast 14 personer som erhöLL insats enligt SoL. En förklaring till att få personer återfinns i det lägsta åldersspannet kan vara att barn med funktionsnedsättning som har behov av insatser från socialtjänsten i stor utsträckning tillhör någon av personkretsarna i LSS och därmed erhåLLer insatser enligt denna lag. De allra flesta som erhöLL insatser enligt SoL befann sig inom åldersspannet 30–64 år (86 procent) vilket motsvarar 2 843 personer. Inom denna åldersgrupp befann sig 16 procent i åldersgruppen 30–39 år, 18 procent i åldersgruppen 40–49 år och 52 procent i åldersgruppen 50–64 år. Åldersspannet 65 år och över utgjorde endast två procent vilket motsvarar 69 personer. Anledningen till att få återfinns i det högsta åldersspannet är att de flesta ärenden inom lagrummet överlämnas till äldreomsorgen i samband med att den enskilde fyller 65 år. De ärenden som fortsatt finns kvar inom området funktionsnedsättning rör med stor sannolikhet personer som av olika anledningar ännu inte hunnit överlämnas till äldreomsorgen trots att de fyllt 65 år.

¹ Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning Lägesrapport 2022 – Socialstyrelsen

Utredningar, insatser, biståndets omfattning och utformning

Insatser enligt LSS

I Stockholms stad handläggs ansökningar om insatser enligt LSS i de 13 stadsdelsnämnderna samt inom socialnämnden. Med socialnämnden avses i det här sammanhanget gruppen för bedömning och förmedling.

LSS har tio definierade insatser, av vilka regionen ansvarar för den första insatsen (rådgivning och annat personligt stöd) och kommunen för de nio övriga insatserna.

Verkställda beslut enligt LSS

På ett år har antalet verkställda beslut enligt LSS minskat med nio beslut (från 7 720 beslut 2021 till 7 711 beslut 2022). Flest verkställda beslut fanns inom insatserna daglig verksamhet (3 010 beslut) och bostad med särskild service för vuxna (1 717 beslut).

Daglig verksamhet ökade med 76 verkställda beslut, bostad med särskild service för vuxna ökade med 28 beslut och insatsen korttidstillsyn ökade med fyra beslut.

Insatsen korttidsvistelse har minskat med 20 beslut, insatsen avlösarservice minskade med 17 beslut och personlig assistans minskade med 15 beslut. Insatsen ledsagarservice minskade med 13 beslut.

Från att tidigare ha ökat i antal har antalet verkställda beslut om bostad med särskild service för barn och ungdomar minskat med åtta verkställda beslut. Den största minskningen avser insatsen kontaktperson som har minskat med 44 beslut sedan föregående år.

Fördelningen mellan könen är ojämn, sett till antal verkställda beslut. Pojkar och män hade fler verkställda beslut än flickor och kvinnor inom samtliga LSS-insatser. Skillnaderna var som minst inom insatserna kontaktperson och personlig assistans och som störst inom insatserna avlösarservice och korttidstillsyn.

Tabellen nedan visar antal verkställda beslut enligt LSS uppdelat på respektive insats i alla åldrar. En individ kan ha beslut om flera insatser samtidigt.

Tabell 9:3 Antal verkställda beslut enligt LSS per insats, totalt och uppdelat på kön, 2020–2022

Insats	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Personlig assistans	130	158	288	122	155	277	122	140	262
Ledsagarservice	298	422	720	296	413	709	287	409	696
Kontaktperson	228	249	477	224	249	473	193	236	429
Avlösarservice	121	351	472	123	355	478	124	337	461
Korttidsvistelse	260	432	692	242	391	633	238	375	613
Korttidstillsyn	158	283	441	147	291	438	139	303	442
Bostad med särskild service för barn/ungdomar*	23	54	77	27	62	89	27	54	81
Bostad med särskild service för vuxna	686	975	1661	694	995	1689	701	1016	1717
Daglig verksamhet	1184	1684	2868	1230	1704	2934	1263	1747	3010
Totalt i staden	3088	4608	7696	3105	4615	7720	3094	4617	7711

Källa: Sociala System.

*Barn och unga definieras som personer upp till och med 23 år.

Pojkar och män hade fler verkställda beslut än flickor och kvinnor inom samtliga LSS-insatser år 2022.

Bostad med särskild service för vuxna

Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS verkställs i gruppboende eller serviceboende. Boende i gruppboende är till för vuxna personer som har ett så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. I gruppboendet ska det finnas fast kollektiv bemanning som i huvudsak ska vara tillräcklig för att täcka den enskildes hela stödbehov. Antalet boende i en gruppboende bör vara litet. En serviceboende består av fullvärdiga lägenheter som är geografiskt samlade i samma bostadsområde. De boende som så önskar har tillgång till samvaro i gemensamhetslokal. Dygnet-runt-stöd med en fast personalgrupp finns och den enskilde ska erbjudas stöd i den egna lägenheten utifrån sitt behov. Lägenheterna är ofta anpassade efter den enskildes behov och samlade i samma hus eller i kringliggande hus.

Behovet av bostad med särskild service har inte kunnat tillgodoses inom stadens befintliga verksamheter på flera år och anledningarna till detta är flera. Långa byggprocesser och svårighet att matcha behov med utbyggnadstakt är några förklaringar. För att tillgodose behovet av bostäder med särskild service behöver stadsdelsnämnderna upprätta avtal med privata aktörer utanför stadens valfrihetssystem (LOV).

Stadsdelsnämnderna uttrycker att det finns behov av bostäder med särskild service för målgrupper med specifika behov.

Stadsdelsnämnderna uttrycker att det finns behov av bostäder med särskild service för målgrupper med specifika behov. Det kan till exempel handla om personer med autism och/eller intellektuell funktionsnedsättning som har ett svårt utmanande beteende eller beroendeproblematik, personer med förvärvad hjärnskada, yngre personer med demenssjukdom eller personer i behov av teckenspråkig miljö. Stadsdelsnämnderna uttrycker även att det finns behov av bostäder med särskild service för personer som har ett stort omvårdnadsbehov till följd av fysisk funktionsnedsättning. Tabellen nedan beskriver fördelningen av antal verkställda beslut om bostad med särskild service enligt LSS uppdelat på gruppboende eller serviceboende fördelat på kön.

Tabell 9:4 Antal personer som bor på bostad med särskild service för vuxna enligt LSS, uppdelat på typ av bostad samt andel kvinnor och män, 2022

Typ av bostad	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Totalt antal
Gruppboende	41	59	1204
Serviceboende	41	59	503
Uppgift saknas	*	**	10
Totalt i staden	41	59	1717

Källa: Sociala System.
*Antal under 4 redovisas ej.
**Motsatsgrupp, för få för att redovisas

En övervägande del av besluten om bostad med särskild service verkställs i gruppboende.

En övervägande del av besluten om bostad med särskild service verkställs i gruppboende. Fler män hade verkställda beslut om bostad med särskild service än kvinnor. Fördelningen mellan könen är densamma oavsett om insatsen verkställs i en gruppboende eller en serviceboende.

Antal verkställda beslut per stadsdelsnämnd

Tabellen nedan visar hur antalet verkställda beslut för insatserna personlig assistans, daglig verksamhet, avlösarservice, bostad med särskild service för vuxna, kontaktperson och ledsagarservice är fördelade per 10 000 invånare och stadsdelsnämnd.

Skärholmen uppvisar högst antal verkställda beslut för insatserna personlig assistans, daglig verksamhet, bostad med särskild service, kontaktperson samt ledsagarservice. För insatsen avlösarservice uppvisar Skärholmen och Farsta högst antal verkställda beslut. Lägst antal beslut avseende insatsen personlig assistans återfinns på Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm. Bromma, Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm uppvisar lägst antal verkställda beslut när det gäller insatsen avlösarservice. Rinkeby-Kista, Kungsholmen och Östermalm uppvisar lägst antal verkställda beslut när det gäller insatsen kontaktperson. För resterande insatser som redovisas i tabellen återfinns lägst antal verkställda beslut på Östermalm.

Tabell 9:5 Antal verkställda beslut enligt LSS per 10 000 invånare efter stadsdelsnämnd, 2022

Stadsdelsnämnd	Personlig assistans	Daglig verksamhet	Avlösarservice	Bostad med särskild service	Kontaktperson	Ledsagar-service
Rinkeby-Kista	6	40	6	24	2	13
Spånga-Tensta	7	43	8	17	3	10
Hässelby-Vällingby	2	43	5	17	7	8
Bromma	2	28	2	14	5	3
Kungsholmen	1	21	2	14	2	3
Norrmalm	1	18	2	14	3	3
Östermalm	1	14	2	10	2	2
Södermalm	2	23	4	15	3	6
Enskede-Årsta-Vantör	4	34	4	17	7	7
Skarpnäck	2	39	5	22	9	11
Farsta	3	42	10	22	5	12
Hägersten-Älvsjö	2	29	6	18	3	7
Skärholmen	8	52	10	29	10	19
Totalt i staden	3	31	5	17	4	7

Källa: Sociala System och SCB.

Daglig verksamhet

Den som omfattas av LSS personkrets 1 eller 2 och är i yrkesverksam ålder, saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig har rätt till daglig verksamhet. Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) har i en dom 2014² fastställt att yrkesverksam ålder i bestämmelsen om daglig verksamhet motsvarar förvärvsarbete fram till normal pensionsålder.

Beträffande vad som är normal pensionsålder utgick HFD från att pensionssystemet då byggde på en rätt att kvarstå i anställning till 67 års ålder. Yrkesverksam ålder motsvarar enligt HFD därmed tiden för rätt att kvarstå i anställning. Från 1 januari 2020 höjdes pensionsåldern, och därmed rätten att kvarstå i anställning, till 68 år. Från 1 januari 2023 höjdes rätten till 69 år. HFD:s prejudikat av vad som avses med yrkesverksam ålder höjs därmed också.

I stadens riktlinjer framgår att det inte finns något som hindrar att en person som uppnått pensionsålder kan få behålla sin insats för att förebygga isolering och passivisering. Utifrån detta finns det därför en möjlighet att efter individuell prövning bevilja fortsatt insats i form av daglig verksamhet när den enskilde uppnått pensionsålder.

År 2022 var det totalt nio personer som hade kvar insatsen daglig verksamhet när de fyllt 68 år. Det är en minskning med fyra personer sedan föregående år.

Insatser enligt SoL

I Stockholms stad handläggs ansökningar om insatser enligt SoL i de 13 stadsdelsnämnderna samt inom socialnämnden. Med socialnämnden avses i det här sammanhanget gruppen för bedömning och förmedling samt Enheten för hemlösa.

Inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning beviljas bland annat insatserna avlösning, boendestöd, bostad med särskild service, dagverksamhet, hemtjänst, kontaktperson, korttidsvistelse för barn och unga, korttidsboende för vuxna, ledsagning och trygghetslarm enligt SoL.

² HFD 2014 ref 41.

Verkställda beslut enligt SoL

Under det senaste året har antalet verkställda beslut enligt SoL ökat med fem beslut (från 4 127 beslut 2021 till 4 132 beslut 2022).

Flest verkställda beslut fanns inom insatserna boendestöd (1 453 beslut) och hemtjänst (1 298 beslut). Antal verkställda beslut om hemtjänst har minskat med 15 beslut och trygghetslarm har minskat med nio beslut. Insatsen bostad med särskild service enligt SoL har minskat med två beslut, avlösning minskade med tre beslut och ledsagning minskade med 30 beslut. Insatserna korttidsvistelse för barn och unga och dagverksamhet har ökat sedan föregående år. Korttidsboende för vuxna har ökat med tre beslut och kontaktperson ökade med sju beslut.

Kvinnor hade fler verkställda beslut än män inom boendestöd, hemtjänst, kontaktperson, korttidsvistelse för barn och unga, ledsagning och trygghetslarm enligt SoL.

Den största ökningen avser insatsen boendestöd där antal verkställda beslut har ökat med 49 beslut sedan föregående år.

Av *Socialstyrelsens* lägesrapport 2022³ framgår att antal personer med beslut om boendestöd har ökat med 60 procent sedan 2007. I lägesrapporten anges att en anledning till att boendestöd fortsätter att öka kan vara ökad psykisk ohälsa. En annan anledning kan enligt Socialstyrelsen vara att kommunerna i allt högre utsträckning tillgodoser behoven hos gruppen. I 2019 års lägesrapport⁴ konstaterade Socialstyrelsen att det är vanligt att personer med intellektuell funktionsnedsättning eller autism har insatsen. Stadsdelsnämnderna uttrycker att insatsen ofta beviljas till personer med autism. Stadsdelsnämnderna uttrycker även att det kan vara svårt att få god man och att boendestöd då ofta beviljas för att stötta den enskilde.

Till skillnad från verkställda beslut enligt LSS, där män hade fler verkställda beslut än kvinnor inom alla insatser, hade kvinnor fler verkställda beslut än män inom mer än hälften av insatserna enligt SoL.

I tabellen nedan redovisas antal verkställda beslut enligt SoL per insats, totalt och uppdelat på kön. En individ kan ha beslut om flera insatser samtidigt.

Tabell 9:6 Antal verkställda beslut enligt SoL per insats, totalt och uppdelat på kön, 2020–2022

Insats	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Avlösning	13	16	29	8	17	25	11	11	22
Boendestöd	645	668	1313	705	699	1404	747	706	1453
Bostad med särskild service	27	37	64	31	46	77	33	42	75
Dagverksamhet	4	15	19	**	**	**	**	**	18
Hemtjänst	722	562	1284	747	566	1313	733	565	1298
Kontaktperson	36	24	60	33	17	50	40	17	57
Korttidsvistelse barn/unga***	0	5	5	*	*	*	*	*	5
Korttidsboende vuxna	6	13	19	12	13	25	14	14	28
Ledsagning	228	172	400	213	170	383	206	147	353
Trygghetslarm	458	366	824	470	362	832	454	369	823
Totalt i staden	2139	1878	4017	2227	1900	4127	2249	1883	4132

Källa: Sociala System.

*Antal under 4 redovisas ej.

**Motsatsgrupp, för få för att redovisas.

***Barn och unga definieras som personer upp till och med 17 år.

³ Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning Lägesrapport 2022 – Socialstyrelsen.

⁴ Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning Lägesrapport 2019 – Socialstyrelsen.

Antal verkställda beslut per stadsdelsnämnd

Tabellen nedan visar hur antalet verkställda beslut för insatserna boendestöd, hemtjänst, trygghetslarm, ledsagning samt bostad med särskild service är fördelade per 10 000 invånare och stadsdelsnämnd.

Skarpnäck uppvisar högst antal verkställda beslut för insatsen boendestöd och Skärholmen uppvisar högst antal verkställda beslut för insatserna hemtjänst och trygghetslarm. Farsta uppvisar högst antal verkställda beslut för insatsen ledsagning. Högst antal beslut avseende bostad med särskild service återfinns hos Skärholmen och Farsta.

Lägst antal beslut avseende insatserna boendestöd, hemtjänst och trygghetslarm återfinns på Norrmalm.

Spånga-Tensta, Bromma, Norrmalm och Östermalm uppvisar lägst antal verkställda beslut när det gäller insatsen ledsagning. Kungsholmen, Norrmalm och Enskede-Årsta-Vantör uppvisar lägst antal verkställda beslut när det gäller insatsen bostad med särskild service.

Tabell 9:7 Antal verkställda beslut enligt SoL per 10 000 invånare efter stadsdelsnämnd, 2022

Stadsdelsnämnd	Boendestöd	Hemtjänst	Trygghetslarm	Ledsagning	Bostad med särskild service
Rinkeby-Kista	16	20	13	6	1
Spånga-Tensta	14	17	11	1	1
Hässelby-Vällingby	22	14	9	3	1
Bromma	13	9	5	1	1
Kungsholmen	10	10	5	2	0
Norrmalm	6	5	3	1	0
Östermalm	7	7	5	1	1
Södermalm	10	14	8	6	1
Enskede-Årsta-Vantör	15	13	10	4	0
Skarpnäck	31	18	14	5	1
Farsta	28	21	13	11	2
Hägersten-Älvsjö	13	11	7	2	1
Skärholmen	23	27	17	7	2
Totalt i staden	15	13	8	4	1

Källa: Sociala System och SCB.

Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning

I Stockholms stad finns ett kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning (KBF). Bostadsbidraget är ett åtagande från stadens sida och ska utgöra ett komplement till de bostadsbidrag och bostadstillägg som söks hos Försäkringskassan. Syftet är att underlätta för personer med funktionsnedsättning att få en bostad som är ändamålsenlig med hänsyn till funktionsnedsättningen.

En förutsättning för att KBF ska kunna beviljas är att den enskilde är folkbokförd och bosatt i Stockholms stad och kan påvisa en merkostnad för bostaden. Med merkostnad avses att behovet av bostaden ska vara föranlett av den enskildes funktionsnedsättning och att kostnaden för bostaden överskrider aktuella gränsvärden. Handläggning och beslut om KBF sköts av stadsdelsnämnderna. Beslut om KBF fattas med stöd av 4 kap. 2 § SoL eftersom någon rätt till kommunalt bostadsbidrag inte finns enligt socialtjänstlagen.

655

personer var beviljade kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning år 2022, vilket är en minskning med 57 personer sedan föregående år.

KBF har beviljats för sammanlagt 655 personer under 2022. Antalet personer som erhåller bidraget har minskat under de senaste fem åren, det senaste året med 57 personer. Fördelningen över staden varierar mellan sju personer (Spånga-Tensta) och 102 personer (Södermalm). Av de som erhöll bidraget under året var 45 procent kvinnor och 55 procent män.

Tabell 9:8 Antal personer med kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning (KBF) per nämnd, totalt samt uppdelat på kön, 2022

Stadsdelsnämnd	Kvinnor	Män	Totalt
Rinkeby-Kista	15	19	34
Spånga-Tensta	*	*	7
Hässelby-Vällingby	24	18	42
Bromma	23	34	57
Kungsholmen	28	34	62
Norrmalm	35	35	70
Östermalm	22	21	43
Södermalm	49	53	102
Enskede-Årsta-Vantör	26	32	58
Skarpnäck	**	**	24
Farsta	11	19	30
Hägersten-Älvsjö	40	54	94
Skärholmen	12	20	32
Socialnämnden	-	-	-
Totalt i staden	298	357	655

Källa: Sociala System.
*Antal under 4 redovisas inte.
**Motsatsgrupp, för få för att redovisas.

Totalt redovisar staden 10 712 218 kronor för kostnader för KBF 2022. Stadens kostnader har minskat med 984 672 kronor under det senaste året. År 2022 var den genomsnittliga årskostnaden för KBF 16 355 kronor per person och år, vilket motsvarar 1 363 kronor per månad. Både antal personer som beviljats bidraget samt kostnaderna har minskat sedan föregående år.

Vid årsskiftet 2021/2022 trädde lagändringar rörande bostadstillägg samt sjuk- och aktivitetsersättning i kraft. Lagändringarna innebar att bostadstillägget till personer med sjuk- och aktivitetsersättning höjdes. Även taket för det särskilda bostadstillägget höjdes. Garantinivåerna för hel sjukersättning och aktivitetsersättning höjdes också⁵. En förklaring till att både antal personer som beviljats bidraget samt att kostnaderna har minskat kan vara de lagändringar som trädde i kraft vid årsskiftet 2021/2022. Enligt Stockholms stads riktlinjer ska KBF minskas med 20 procent av den del av den beräknade bidragsgrundande årsinkomsten som för ensamstående överstiger fem gånger prisbasbeloppet⁶ och för barnfamiljer och sammanboende åtta gånger prisbasbeloppet. En högre inkomst kan innebära att bidraget minskas eller dras in helt.

⁵ För att läsa mer, gå in på www.forsakringskassan.se och sök på Förändringar i lagstiftning för socialförsäkringen årsskiftet 2022

⁶ Prisbasbeloppet fastställs av regeringen och justeras varje år. År 2022 var prisbasbeloppet 48 300 kronor.

Tabell 9:9 Antal kronor i kostnad för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning (KBF) per nämnd, 2020–2022

Stadsdelsnämnd	2020	2021	2022
Rinkeby-Kista	498 478	418 540	372 086
Spånga-Tensta	124 180	111 652	109 346
Hässelby-Vällingby	462 556	441 898	329 705
Bromma	870 500	878 979	909 142
Kungsholmen	1 302 170	1 367 756	912 414
Norrmalm	1 625 666	1 529 145	1 468 900
Östermalm	1 320 393	1 257 361	1 187 176
Södermalm	2 106 873	2 075 599	1 984 864
Enskede-Årsta-Vantör	804 083	893 827	811 635
Skarpnäck	371 684	271 601	246 631
Farsta	354 687	445 149	465 777
Hägersten-Älvsjö	1 564 584	1 628 884	1 615 170
Skärholmen	349 141	376 499	299 372
Socialnämnden	0	0	0
Totalt i staden	11 754 995	11 696 890	10 712 218

Källa: Stadsledningskontoret.
2020–2021 uppgifter i tabellen är hämtade från tidigare socialtjänstrapporter.

Stadsdelsnämnderna har möjlighet att söka ersättning från kommunfullmäktige för de kostnader de har för KBF. Möjlighet till ersättning omfattar samtliga boenden, både befintliga och nybyggnation.

Insatser som kan ges antingen enligt SoL eller LSS inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning

Ledsagarservice och ledsagning

Ledsagning är en insats som syftar till att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att vara delaktiga i samhällslivet. Insatsen beviljas antingen enligt LSS (ledsagarservice) eller enligt SoL (ledsagning).

I Stockholms stads riktlinjer framgår vad insatsen kan omfatta med utgångspunkt i den enskildes behov och önskemål. Riktlinjerna omfattar även en modell som ger möjlighet till flexibelt användande av insatsen och möjlighet att utföra aktiviteter som medför omkostnader för ledsagaren samt möjligheten att ansöka om omkostnadsersättning för en mer kostsam aktivitet en till två gånger per år. Insatsen beviljas i ett visst antal timmar per månad och flexibiliteten innebär att beviljade timmar kan fördelas enligt den enskildes önskemål under perioder om tre månader. När en tremånadersperiod tar slut börjar en ny. Timmar kan inte föras över mellan tremånadersperioderna.

Fler personer har beviljats insatsen enligt LSS (696 personer) än enligt SoL (353 personer) år 2022. Antal personer per stadsdelsnämnd som beviljats insatsen enligt LSS eller SoL varierar. Inom ledsagarservice (LSS) var spannet i stadsdelsnämnderna från 20 till 90 personer och inom ledsagning (SoL) var spannet från 5 till 79 personer. Socialnämnden har under året inte beviljat varken ledsagarservice enligt LSS eller ledsagning enligt SoL. Antal personer som har beviljats insatsen, både vad gäller LSS och SoL, har minskat sedan föregående år. Antal personer som har beviljats insatsen enligt LSS har minskat med 13 personer. Antal personer som har beviljats insatsen enligt SoL har minskat med 30 personer.

Till skillnad från föregående år är genomsnittligt antal beviljade timmar något högre inom ledsagning enligt SoL i förhållande till ledsagarservice enligt LSS. Det genomsnittliga antalet beviljade timmar inom ledsagarservice enligt LSS har minskat sedan föregående år.

Genomsnittligt antal timmar enligt SoL och LSS varierar mellan stadsdelsnämnderna. Det kan finnas olika anledningar till dessa skillnader så som demografi, enskilda individers individuella behov samt eventuella domar från förvaltnings- och kammarrätt. Medelvärdet kan påverkas mycket om någon eller några personer har beslut om ett stort antal timmar.

Tabell 9:10 Antal personer med beslut om ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL per nämnd, samt genomsnittligt antal beviljade timmar uppdelat på kön, 2022

Nämnd	LSS			SoL		
	Antal timmar		Antal personer	Antal timmar		Antal personer
	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt
Rinkeby-Kista	8	11	66	8	8	32
Spånga-Tensta	10	10	39	4	7	5
Hässelby-Vällingby	9	8	61	8	9	23
Bromma	11	7	27	9	22	5
Kungsholmen	28	10	20	16	13	16
Norrmalm	11	16	22	13	12	6
Östermalm	12	10	20	13	14	9
Södermalm	10	10	79	11	12	79
Enskede-Årsta-Vantör	12	9	76	12	11	39
Skarpnäck	13	13	52	13	11	22
Farsta	10	10	74	16	16	68
Hägersten-Älvsjö	12	12	90	12	15	24
Skärholmen	9	8	70	11	8	25
Socialnämnden	-	-	0	-	-	0
Totalt i staden	11	10	696	12	12	353

Källa: Sociala System samt uppgifter till Socialstyrelsen (LSS).

Avlösarservice och avlösning

Avlösning innebär att en person tillfälligt övertar omvårdnaden om den enskilde från anhöriga eller andra närstående och beviljas antingen enligt LSS (avlösarservice) eller enligt SoL (avlösning). Insatsen ska utformas utifrån den enskildes behov och önskemål och med stor flexibilitet. Insatsen beviljas med ett antal timmar per månad. De timmar som inte nyttjas kan inte flyttas över till nästkommande månad.

Avlösarservice enligt LSS är vanligast förekommande bland barn och ungdomar samt unga vuxna som fortfarande bor kvar hemma med sina föräldrar. Avlösning enligt SoL kan beviljas till barn och ungdomar som har ett stort omvårdnads- och tillsynsbehov men som inte tillhör någon av LSS personkretsar. Insatsen kan även beviljas till vuxna personer vars anhöriga vårdar och hjälper den enskilde i hemmet.

Fler personer har beviljats insatsen enligt LSS (461 personer) än enligt SoL (22 personer) år 2022. Genomsnittligt antal beviljade timmar är dock högre inom avlösning enligt SoL i förhållande till avlösarservice enligt LSS. En anledning till att genomsnittligt antal timmar är högre enligt SoL kan vara att de som ansöker om insatsen ofta är personer som har ett omfattande omvårdnads- och tillsynsbehov som inte kan tillgodoses på annat sätt. Antal personer per stadsdelsnämnd som beviljats insatsen enligt LSS eller SoL varierar. Inom avlösarservice (LSS) var spannet i stadsdelsnämnderna från 14 till 75 personer och inom avlösning (SoL) var spannet från noll till fem personer. Socialnämnden har under året inte beviljat varken avlösarservice enligt LSS eller avlösning enligt SoL. Antal personer som har beviljats insatsen, både vad gäller LSS och SoL, har minskat sedan föregående år. Antal personer som har beviljats insatsen enligt LSS

har minskat med 17 personer. Antal personer som har beviljats insatsen enligt SoL har minskat med tre personer.

Genomsnittligt antal timmar enligt SoL och LSS varierar mellan stadsdelsnämnderna. Det kan finnas olika anledningar till dessa skillnader så som demografi, familjesammansättning, enskilda individers individuella behov samt eventuella domar från förvaltnings- och kammarrätt. Medelvärdet kan påverkas mycket om någon eller några personer har beslut om ett stort antal timmar.

Tabell 9:11 Antal personer med beslut om avlösarservice enligt LSS och avlösning enligt SoL per nämnd, samt genomsnittligt antal beviljade timmar uppdelat på kön, 2022

Nämnd	LSS			SoL		
	Antal timmar		Antal personer	Antal timmar		Antal personer
	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt	Kvinnor (Mv)	Män (Mv)	Totalt
Rinkeby-Kista	8	6	31	-	-	0
Spånga-Tensta	9	8	32	-	-	0
Hässelby-Vällingby	4	9	36	6	60	*
Bromma	9	9	20	-	-	0
Kungsholmen	8	20	14	60	9	*
Norrmalm	16	7	18	-	-	0
Östermalm	12	17	15	14	-	*
Södermalm	12	12	56	42	11	5
Enskede-Årsta-Vantör	10	10	46	12	-	*
Skarpnäck	10	11	22	8	43	*
Farsta	10	9	60	8	16	*
Hägersten-Älvsjö	12	12	75	10	13	4
Skärholmen	6	11	36	-	14	*
Socialnämnden	-	-	0	-	-	0
Totalt i staden	10	10	461	23	20	22

Källa: Sociala System samt uppgifter till Socialstyrelsen (LSS).

*Antal under 4 redovisas ej.

Valfrihetsystem

Stockholms stad tillämpar valfrihet enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) vilket ger den enskilde möjlighet att välja vilken utförare som ska utföra vissa insatser enligt SoL och LSS. De verksamheter som ingår i valfrihetssystemet är utförare i stadens egen regi, upphandlade entreprenader samt de som ansökt om och slutit avtal med staden enligt LOV. Verksamheterna presenteras på stadens hemsida, under fliken stöd vid funktionsnedsättning. Här kan den enskilde få information om verksamheternas innehåll vilket sedan kan vara till hjälp vid valet av utförare.

I stadens förfrågningsunderlag finns det reglerat vilka krav som gäller för de privata verksamheter som ingår i stadens LOV. För att främja likvärdiga insatser, bidra till ökad kvalitet samt förtydliga att samma krav gäller för stadens egen regi som för privata verksamheter med LOV-avtal finns uppdragsbeskrivningar inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning. I uppdragsbeskrivningarna beskrivs kraven som staden har på verksamheter i stadens egen regi för respektive insats.

Tabell 9:12 Antal verksamheter med LOV-avtal per insats, 2020–2022

Insats	2020	2021	2022
Ledsagar-/avlösarservice (SoL & LSS)	85	77	74
Korttidshem	36	36	35
Korttidstillsyn	9	9	9
Bostad med särskild service för barn och unga	9	9	8
Bostad med särskild service vuxna	3	4	5
Daglig verksamhet	135	144	155
Totalt i staden	277	279	286

Källa: Enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd, socialförvaltningen.

Sedan flera år tillbaka är daglig verksamhet den insats där antalet verksamheter har ökat mest, elva nya verksamheter har gått med i stadens LOV under 2022.

Sedan flera år tillbaka är daglig verksamhet den insats där antalet verksamheter har ökat mest, elva nya verksamheter har gått med i stadens LOV under 2022. För insatsen bostad med särskild service för vuxna finns det sedan tidigare två utförare med verksamheter anslutna genom LOV-avtal med staden där den ena utföraren har tre verksamheter i stadens LOV och den andra utföraren har en verksamhet. Under året har ytterligare en utförare slutit avtal med staden så nu finns det sammantaget fem privata utförarverksamheter. Staden arbetar aktivt med att kartlägga behovet, samordna och planera för att möjliggöra fler platser i bostäder med särskild service samt att verka för att fler utförare ska sluta avtal med staden.

I tabellen nedan redovisas antal verkställda beslut för vuxna fördelat per insats och regi-form. Ett individuellt avtal innebär att stadsdelsnämnden behövt verkställa insatsen hos en verksamhet som inte är med i stadens LOV. Orsaken till det kan bland annat vara att den enskildes behov inte kan tillgodoses hos någon av verksamheterna eller att det inte finns tillräckligt med platser inom LOV. Stadsdelsnämnden behöver då förhandla med verksamheten om kraven och priset för insatsen. Individuella avtal förekommer i stor utsträckning inom insatsen bostad med särskild service för vuxna. Andelen beslut inom insatsen som verkställs med individuella avtal har ökat under året med en procent, och ligger nu på 26 procent. Sett till antal individuella avtal så handlar det om en ökning med 22 stycken.

Tabell 9:13 Antal och andel verkställda beslut för vuxna per insats (LSS och SoL), uppdelat på regi samt kvinnor och män, 2022

Regiform		Ledsagning (SoL)/ Ledsagarservice (LSS)		Avlösning (SoL)/ Avlösarservice (LSS)		Korttidsvistelse (LSS)		Bostad med särskild service (LSS)		Daglig verksamhet (LSS)**	
		Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)
Egen regi	Kvinnor	73	21	*	21	19	34	378	50	377	27
	Män	93		*		26		489		442	
Entreprenad	Kvinnor	0	0	0	0	13	26	167	21	76	5
	Män	0		0		21		190		81	
Privat regi (LOV)	Kvinnor	332	77	10	79	19	31	15	2	742	59
	Män	276		12		22		16		1032	
Individuella avtal	Kvinnor	*	*	0	0	*	*	134	26	56	8
	Män	*		0		*		314		180	
Intraprenad	Kvinnor	0	0	0	0	0	0	7	1	0	0
	Män	0		0		0		5		0	
Uppgift saknas		18	2	0	0	10	8	*	*	24	1
Totalt i staden		794	100	28	100	132	100	1717	100	3010	100

Källa: Sociala System.

* Antal under 4 redovisas ej. Justerat totalt antal för korttidsvistelse. Andelen baseras på justerat totalen.

** Daglig verksamhet kan beviljas från 16 år.

I tabellen nedan redovisas verkställda beslut för insatser som riktar sig till barn och unga. Här kan man se att det förekommer flest individuella avtal för insatsen bostad med särskild service där 59 procent av besluten verkställs med individuellt avtal. Restande besluten verkställs i verksamheter som drivs i privat regi och som ingår i stadens LOV. Stadsdelsnämnder har uttryckt att det kan vara svårt att verkställa beslut för denna insats, att efterfrågan är större än tillgången till platser i LOV. Bostad med särskild service för barn och unga är den enda LSS-insatsen i LOV där staden inte driver någon verksamhet i egen regi.

Tabell 9:14 Antal och andel verkställda beslut för barn/ungdomar per insats (LSS & SoL), uppdelat på regi samt flickor och pojkar, 2022

Regi		Avlösning (SoL)/ Avlösarservice (LSS)		Korttidsvistelse (LSS)		Korttidstillsyn (LSS)**		Bostad med särskild service (LSS)***	
		Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)	Antal	Total (%)
Egen regi	Flickor	33		9		82		0	
	Pojkar	76	24	11	4	140	50	0	0
Entreprenad	Flickor	0	0	21	9	0	0	0	0
	Pojkar	0		22		0		0	
Privat regi (LOV)	Flickor	85		142		35		8	
	Pojkar	249	73	246	81	102	31	23	38
Individuella avtal	Flickor	0	0	4	3	22	18	18	59
	Pojkar	0		10		58		30	
Intraprenad	Kvinnor	0	0	0	0	0	0	0	0
	Män	0		0		0		0	
Uppgift saknas		12	3	16	3	*	*	*	*
Totalt		455	100	481	100	442	100	81	100

Källa: Sociala System.

* Antal under 4 redovisas ej. Justerat totalt antal för Bostad med särskild service; andelen baseras på justerad totalen.

** Korttidstillsyn kan beviljas för 12–23 år.

*** Bostad med särskild service kan beviljas upp till 23 år.

Bostad med särskild service för barn och unga är den enda LSS-insatsen i LOV där staden inte bedriver någon verksamhet i egen regi.

59

procent av antalet verkställda beslut för insatsen bostad med särskild service enligt LSS för barn och ungdomar verkställs med individuella avtal.

Brukardelaktighet

Varje år genomför staden brukarundersökningar där resultatet sedan presenteras på stadens hemsida. Svaren i brukarenkäterna utgör mått på hur väl indikatorerna för verksamhetsområdet uppfylls.

Resultatindikatorer

Indikatorer mäter i vilken mån nämnder, enheter och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. Indikatorerna påvisar utvecklingen av verksamheternas resultat och beskriver måluppfyllelsen.

Brukarundersökning för insatsen korttidshem

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) genomför ingen brukarundersökning för insatsen korttidshem utan för denna insats gör staden en egen brukarundersökning. Svarefrekvensen i brukarundersökningen för 2022 var 45 procent, vilket är lägre än för år 2021 då svarefrekvensen var 51 procent. I tabellen nedan visas resultatet för korttidshem kopplat till indikator antalet nöjda brukare.

Tabell 9:15 Andel nöjda brukare uppdelat på kvinnor och män, 2022

Indikator	Kvinnor (%)	Män (%)	Totalt (%)
Jag är nöjd med mitt korttidshem	94	90	92

Källa: Brukarundersökning 2022 inom funktionsnedsättning i Stockholms stad, SLK.

Brukarundersökning för insatserna daglig verksamhet samt bostad med särskild service för vuxna enligt LSS

Staden deltog under 2022 i SKR:s nationella brukarundersökning inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning, LSS, som genomförs i samarbete med Rådet för kommunala analyser (RKA). Staden lade till tre egna frågor för att kunna få svar på kommunfullmäktiges indikatorer. Alla grupp- och serviceboenden samt dagliga verksamheter har erbjudits att delta i undersökningen. Undersökningen genomfördes med en webbenkät. Enkäterna var anpassade för målgruppen med bildstöd och uppläsning på svenska, engelska, arabiska, dari och somaliska för att underlätta för brukarna att delta. Brukarna har även kunnat använda teckenspråk.

Syftet med undersökningen är att få kunskap om hur brukarna upplever kvaliteten i verksamheterna för att sedan, tillsammans med brukarna, kunna utveckla och förbättra verksamheterna. Frågorna i undersökningen avser att mäta fem kvalitetsområden: självbestämmande, kommunikation, bemötande, trygghet och trivsel. Undersökningens resultat ger deltagande kommuner jämförbara mått på upplevd kvalitet som kan användas som ett kunskapsunderlag i förbättringsarbetet.

Nedan presenteras andel brukare som är nöjd med sin insats per nämnd, gäller insatserna gruppboende, serviceboende och daglig verksamhet.

Tabell 9:16 Andel brukare som är nöjd med sin insats per nämnd, gäller LSS insatserna gruppbostad, servicebostad och daglig verksamhet, 2022

Stadsdelsnämnd	Totalt (%)
Rinkeby-Kista	89
Spånga-Tensta	88
Hässelby-Vällingby	89
Bromma	87
Kungsholmen	87
Norrmalm	86
Östermalm	82
Södermalm	87
Enskede-Årsta-Vantör	82
Skarpnäck	83
Farsta	85
Hägersten-Älvsjö	86
Skärholmen	86
Totalt i staden	86

Källa: Brukarundersökning 2022 inom funktionsnedsättning i Stockholms stad, SLK.

Brukarundersökning för insatserna barnboende samt korttidstillsyn

SKR genomför ingen brukarundersökning för insatserna barnboende och korttidstillsyn utan för dessa insatser gör staden egna brukarundersökningar.

Brukarundersökningen för insatsen korttidstillsyn hade en låg svarsfrekvens även om den var högre än vid senaste genomförandet 2020. Brukarna förefaller vara något mindre nöjda år 2022 jämfört med år 2020, dock upplever sig fler trygga och fler trivs med verksamheten. Undersökningens svarsfrekvens för 2022 var 32 procent.

Brukarundersökningen för barnboende hade låg svarsfrekvens och få svar totalt, de som svarat har varit nöjda men en ganska hög andel upplever att de är rädda för någonting på boendet och att de inte har möjlighet att vara med och bestämma om saker som är viktiga för dem. Undersökningens svarsfrekvens för 2022 var 23 procent.

Diskriminering

I brukarenkäterna för korttidshem, gruppbostad, servicebostad samt daglig verksamhet mäts andel brukare som uppger att de blivit diskriminerade.

I tabellen nedan presenteras resultatet för 2022.

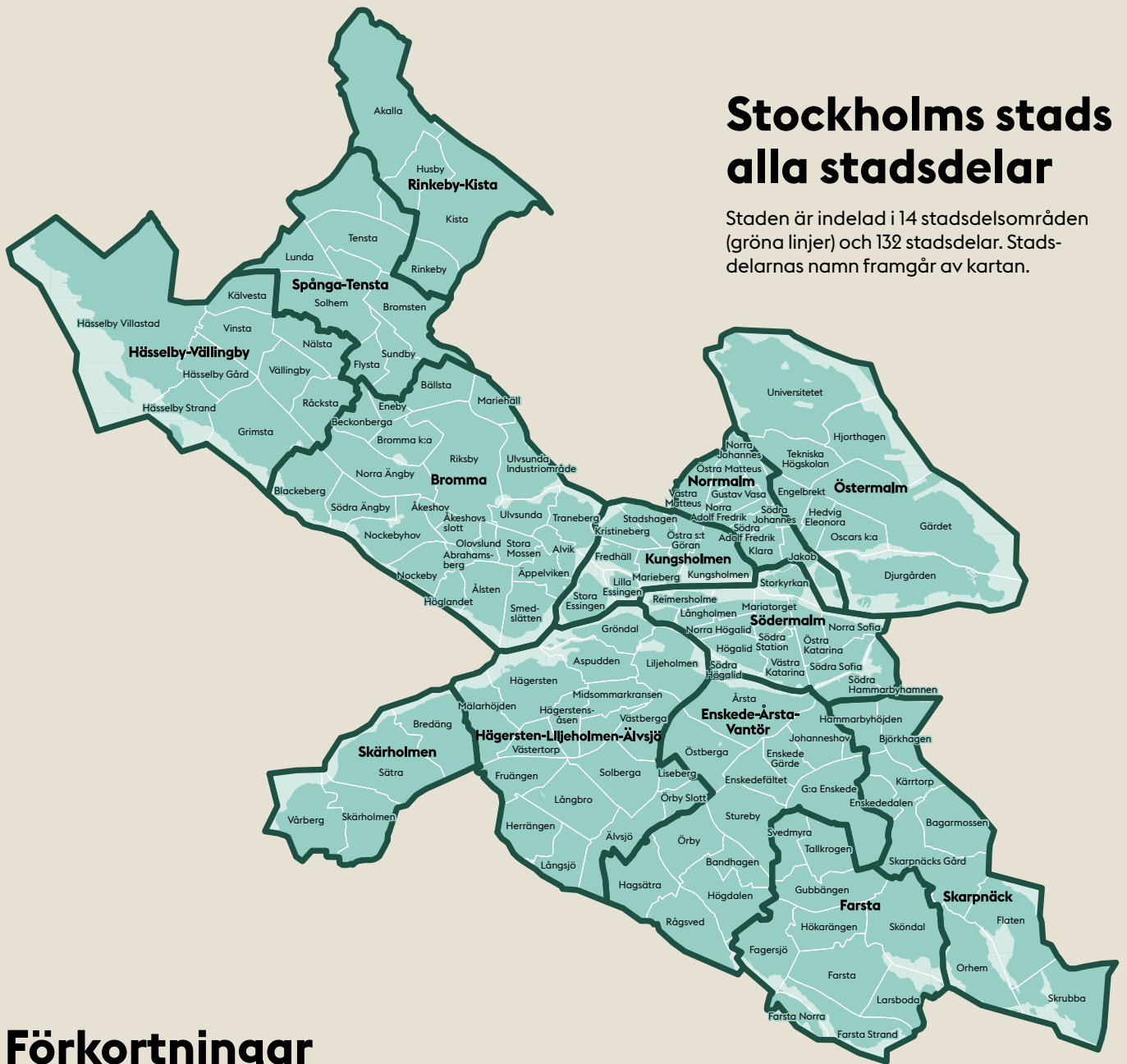
Tabell 9:17 Andel brukare som uppger att de blivit diskriminerade, per insats, 2020–2022

Insats	2020 (%)	2021 (%)	2022 (%)
Korttidshem	3	2	4
Daglig verksamhet	9	7	8
Gruppbostad	21	14	11
Servicebostad	12	6	6

Källa: Brukarundersökning 2022 inom funktionsnedsättning i Stockholms stad, SLK.

Stockholms stads alla stadsdelar

Staden är indelad i 14 stadsdelsområden (gröna linjer) och 132 stadsdelar. Stadsdelarnas namn framgår av kartan.

Förkortningar

ABO	Anläggningsboende för asylsökande	HVB	Hem för vård eller boende	MNKR	Miljoner kronor
ADAD	Adolescent Drug Abuse Diagnosis	HVH	Hem för viss annan heldygnsvård	Mv	Medelvärde
ADHD	Attention Deficit Hyperactivity Disorder	IB	Initial bedömning	MVP	Mentorer i våldsprevention
ANDT	Alkohol, narkotika, doping och tobak	IFO	Individ- och familjeomsorgen	NSPH	Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa
ASI	Addiction Severity Index	ILS	Integrerat ledningssystem	OSL	Offentlighet- och sekretesslagen (2009:400)
BBIC	Barns behov i centrum	IOP	Idéburet offentligt partnerskap	PRIO	Plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa
BMM	Barnmorskemottagning	IPS	Individual placement and support	PUT	Permanent uppehållstillstånd
BoU	Barn- och ungdomsheterna	i.u	Inga uppgifter	RKA	Rådet för kommunala analyser
BRÅ	Brottsförebyggande rådet	IVO	Inspektionen för vård och omsorg	RVC	Relationsvårdscentrum
BUP	Barn- och ungdomspsykiatri	KBF	Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning	RVT	Relationsvårdsteam
BVC	Barnvårdscentral	KBT	Kognitiv beteendeterapi	RÅ	Regeringsrättens årsbok
CAN	Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning	LARO	Läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende	SAVRY	Structured Assessment of Violocene Risk in Youth
CEPI	Centrum för evidensbaserade psykosociala insatser	LMA	Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.	SFB	Socialförsäkringsbalk (2010:110)
CM	Case management	LOV	Lag (2008:962) om valfrihetssystem	SHIS	Stiftelsen hotellhem i Stockholm
CSN	Centrala studiestödsnämnden	LPT	Lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård	SIP	Samordnad individuell plan
DSM	Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders	LSS	Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade	Sis	Statens institutionsstyrelse
DUR	Socialpsykiatrins utredningsinstrument, (Dokumentation, Utvärdering, Resultat)	LSU	Lag (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård	Skoll	Skollag (2010:800)
EBO	Egenbosatt asylsökande eller nyanländ	LUL	Lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	SKKP	Särskilt kvalificerad kontaktperson
EARL	Early Assessment Risk List	LVM	Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall	SKR	Sveriges kommuner och regioner
EFH	Enheten för hemlösa	LVU	Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga	SLK	Stadsledningskontoret
FB	Föräldrabalken (1949:381)	LYHS	Lag (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område	SoL	Socialtjänstlagen (2001:453)
FIA	Förutsättningar inför arbete	MI	Motiverande samtal (motivational interviewing)	SOSFS	Socialstyrelsens författningssamling
FL	Förvaltningslag (2017:900)	MFD	Myndigheten för delaktighet	SOU	Statens offentliga utredningar
FN	Förenta nationerna	MföF	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	SSBTEK	Sammansatt bastjänst ekonomisk bistånd
FoT	Försöks- och träningslägenhet			STIS	Stärkt tidigt stöd i samverkan
FUT	Felaktiga utbetalningar			TKR	Tusen kronor
GDPR	The General Data Protection Regulation			TUT	Tillfälligt uppehållstillstånd
HFD	Högsta förvaltningsdomstolen			TÖG	Tak över huvudet-garanti
HLM	Hemlöshetsmottagningen			UNHCR	The office of the United Nations High Commissioner for Refugees
HSL	Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)			VIP	Vård- och insatsprogram

De 9 kapitel som utgör Socialtjänstrapport 2022

Den här rapporten finns i en tryckt fullversion samt i fristående digitala kapitel som är tillgänglighetsanpassade. De fristående kapitlen finns på start.stockholm/rapporter-stod-och-familj

